

moralo slijediti da bi na tužbu u ovom slučaju bilo ovlašteno poduzeće "Autohrvatska", a ne tužitelj. Nelogično je i stoga neprihvatljivo da se tužitelj s jedne strane imađe tretirati kao nosilac prava i obaveza iz ugovora o prijevozu zato što je pošiljalac /dakle nije pošiljalac "Autohrvatska"/, a da se istodobno traži priznanje povlaštene tarife zato što pošiljalac nije tužitelj već "Autohrvatska", koja je primalac pošiljke po međunarodnom tovarnom listu, pa prema tome to poduzeće, a ne tužitelj, ispunjava uvjete za primjenu povlaštene vozarine.

E.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 3.XI 1962.

Vijeće: dr Ernest Vajić, dr Dušan Arneri, dr Branko Jakaša

Na prijevoz u unutrašnjoj plovidbi shodno se primjenjuju propisi pomorskog prava - Brodar odgovara i za nautičku djelatnost svoje posade

U sporu koji je medju strankama nastao u vezi s prijevozom robe u unutrašnjoj plovidbi, prvostepeni sud je primijenio pravna pravila bivšeg Hrvatskog trgovačkog zakonika.

Povodom žalbe drugostepeni sud je zauzeo slijedeće stajalište:

Opravdano ističe tuženik u žalbi da je na nazočni slučaj trebalo primijeniti pravna načela pomorskog prava, a ne pravna pravila biv. Hrv. trg. zak.

Ovo zbog toga što pozitivni propisi o prijevozu robe riječnim brodovima još nisu doneseni, a poslu prijevoza robe na rijekama je po svojoj naravi najsirodniji posao prijevoza robe morskim brodovima, zbog čega treba na taj posao shodno primjenjivati pravna načela, koja proizlaze iz novo donesenih pozitivnih propisa našega pomorskog prava, a ne zastarjela i nepotpuna pravna pravila bivšeg trgovačkog prava.

Primjenom tih pravnih načela riječni brodar odgovara za teret koji je primio na prijevoz po načelima pretpostavljene krivnje. To znači da on odgovara za svako oštećenje, manjak i gubitak stvari koje je primio na prijevoz od prijema do predaje, kao i za štetu nastalu zbog zakašnjenja u predaji, ako ne dokaže da je oštećenje, manjak, gubitak ili zakašnjenje nastalo zbog uzroka koji se nisu mogli izbjeći pažnjom urednog broдача. Za radnje i propuste zapovjednika broда, drugih članova posade i ostalih osoba, kojima se u poslovanju služi, broдар odgovara kao za svoje radnje i propuste /čl.53 stav 1 i 2 Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova Sl.1.25/59/.

S h o d n a primjena pravnih načela pomorskog prava znači da se na posao o prijevozu robe riječnim brodovima neće primjenjivati one odredbe cit. Zak., za čiju primjenu na području riječnog brodarstva nema opravdanja, ili koje su protivne naravi riječnog brodarstva. Tako se primjerice neće primjenjivati pravno načelo pomorskog prava, da brodar ne odgovara za nautičke greške zapovjednika broda, ostalih članova brodske posade i osoba kojima se brodar u svom poslovanju služi /čl. 53 stav 3 cit. Zak./ . Ovo stoga što riječno brodarstvo nije prošlo onaj historijski razvoj, kao pomorsko brodarstvo, koji je uvjetovao prihvaćanje ove odredbe u međunarodnom, a potom i u našem pozitivnom pomorskom pravu.

M.S.

Bilje ka. - Pojava riječno-morskih brodova kao i plovidba pomorskih brodova riječnim tokovima /Temzom do Londona, Labom do Hamburga, Neretvom do Metkovića i sl./ proširuje područje važenja pomorskog prava i na neke dijelove unutarne plovidbe. Zbog toga se ne može isključiti da se pod određenim okolnostima odredbe pomorskog prava ne protegnu i na riječne brodove, odnosno da kvalitet "riječnog broda" neće biti zaprekom da se i na njega protegne to pravo.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 7.XI 1962.

Vijeće: dr Dušan Arneri, dr Vladimir Borić, dr Branko Jakaša

Prijevoz kamionom - Autotransportno poduzeće koje primi nalog za prijevoz robe odgovara kao vozar, premda izvršenje prijevoza povjeri drugoj osobi

Tužitelj, Autotransportno poduzeće, predložio je mandatom tužbom da mu tuženi plati iznos od 56.620.- dinara. Tuženik je predložio prijeboj potraživanja jer da je tužitelju povjerio na prijevoz 5 tona svježih limuna, koji su, krivnjom šofera, tokom prijevoza bili pokvareni. Tužitelj se protivi prijeboju, navodeći da nije on izvršio prijevoz, nego, po njegovom nalogu, drugo poduzeće. On, prema tome, da odgovara samo kao špediter za izbor vozača. Budući da u tom pogledu nije kriv, nije dužan ni nadoknaditi štetu.

Prvostepeni sud je udovoljio zahtjevu tuženika. Drugostepeni sud je potvrdio prvostepenu presudu s ovim obrazloženjem: